

Tema: Sienos ir tiltai. Migracija

3 dalis. Žiniasklaidos informacija apie migrantus ir migraciją

Kokia pirma mintis šauna į galvą išvydus žodžius „migrantas“ ir „migracija“? Neretai mūsų mintys jau būna paveiktos to, kas konkrečiu klausimu buvo skelbiama per televiziją, radiją, spaudoje ar internete. Šiandien, kaip ir anksčiau, žiniasklaida darė didelę įtaką iš teigiamos ir neigiamos pusės informuodama, ką reiškia būti migrantu ir kaip į migrantus reaguoja kiti.

Perspėjimas. Prašom atkreipti dėmesį, kad šiame skyriuje naudojamos nuorodos į tokias interneto svetaines, kaip „YouTube“. Išorės svetainių turinys gali keistis ir turėtų būti stebimas siekiant užtikrinti, kad jis būtų tinkamas mokiniams.

Ko bus išmokta?

Mokiniai galės:

- suprasti, kad žiniasklaidos šaltiniai ne visada pateikia kontekstą arba vadinamąjį bendrąjį vaizdą,
- suprasti, kad informacija neretai būna šališka, kad ji ne visada neutrali,
- suprasti, kad informavimas gali daryti įtaką žmogaus požiūriui ir nuomonei.

Siūlomos mokomosios priemonės

Mokomoji priemonė Nr. 12: žiniasklaidos straipsnių ištraukos.

Mokomoji priemonė Nr. 13: karikatūros.

1 klasės užsiėmimas „Įvertinkime žodžių galią“

Tai, kaip žiniasklaidoje naudojama kalba, gali ir teigiamai, ir neigiamai paveikti nuomonę. Tai reiškia, kad žiniasklaidos informacija visada turi būti vertinama apdairiai. Gali būti, kad žurnalistai ir komentatoriai dėsto savo pačių arba kitų nuomonę. Jų naudojamos formuluotės dažnai skirtos įtikinti ar sudominti skaitytoją tuo, ką jie kalba. Mes, žiniasklaidos vartotojai, visada turime įdėmiai įsiklausyti į tai, kas mums sakoma ir kokios pozicijos laikosi konkrečią nuomonę išsakantis asmuo ar organizacija.

Suskirstykite klasę į 3–4 panašaus dydžio grupes. Kiekvienoje grupėje paskirkite po mokinį, kuris užrašinėty grupės nuomones ir baigiantis užsiėmimui jas pristatytų. Išdalykite studentams straipsnių ištraukas (mokomoji priemonė Nr. 12). Šiose įvairių šiuolaikinių Europos dienraščių ar interneto naujienų portalų straipsnių ištraukose aptariami su migrantais ir migracija susiję klausimai. Paprašykite, kad mokiniai atkreiptų dėmesį į šiuos aspektus:

- koks požiūris į migrantus ir migraciją vyrauja šiuose straipsniuose?
- Kokius žodžius ar frazes naudoja autoriai, siekdami didesnio emocinio efekto? Apibraukite juos.
- Kaip šie straipsniai gali paveikti viešąją nuomonę?

2 klasės užsiėmimas „Ko žiniasklaida mums nepasako“

Neretai žiniasklaidos reportažuose apie migrantus mums papasakojama tik dalis istorijos. Vos nedidelė dalis migrantų gali įpirkti lėktuvo / laivo bilietą, susirasti darbą ir sklandžiai pradėti gyvenimą naujoje gyvenamoje vietoje. Daugumai jų teko patirti karą arba persekiojimą, sumokėti didelę kainą už pavojingą ir sunkią kelionę, tad jie neturi galimybių iš anksto planuoti, kaip iš naujo susitvarkyti gyvenimą naujoje šalyje. Pasiiekti kelionės tikslą daugumai žmonių, norinčių gauti pabėgėlio ar prieglobsčio prašytojo statusą, reiškia tik dar vieną lygiai tokio pat sunkaus proceso pradžią: neretai mėnesius, o kartais ir metus iki priimamas sprendimas dėl konkretaus atvejo jie pasibaisėtinomis sąlygomis laikomi sulaikymo centruose. Fizinė ir emocinė šios realybės kaina retai kada išsamiai nušviečiama žiniasklaidos reportažuose.

- Parodykite mokiniams organizacijos „Amnesty International“ internetinį žaidimą. Paraginkite juos pažaisti – taip jie sužinos apie migranto kelionės aspektus, kurių žiniasklaida galbūt nenušviečia.
<http://www.playagainstodds.ca/>
- Po to paprašykite mokinių įsivaizduoti, kad jie yra žurnalistai. Paprašykite jų parašyti trumpą (1 psl. apimties) straipsnį apie tai, ką teko patirti ką tik kalbintam į šalį atvykusiam migrantui. Paprašykite atkreipti dėmesį į tokius klausimus, kaip priežastis išvykti, atsisveikinimas su šeima, pati kelionė, atvykimas į naująją vietą ir t. t. Jei klasėje yra techninių galimybių, paprašykite, kad mokiniai vieni kitų istorijas įrašytų. Jas bus galima parodyti likusiai klasei. Kai baigsite, surenkite grupės diskusiją apie tai, kaip jų straipsnis / vaizdo įrašas galėtų paveikti juos perskaičiusių / mačiusių žmonių nuomonę.

3 klasės užsiėmimas „Karikatūra ir stereotipas: žiniasklaidoje pateikiamos informacijos pavojai“

Karikatūros žiniasklaidoje neretai naudojamos siekiant pakomentuoti, o kartais ir pašiepti žmones, situacijas ar incidentus. Jos lengvai patraukia dėmesį, turėtų būti humoristinės ir tiesiogiai perteikti idėją. Tačiau jomis gali būti ir bėgant amžiams buvo menkinamos ir puolamos tam tikros žmonių grupės. Karikatūros dažnai padeda atsirasti stereotipams apie žmones ar grupes arba šiuos stereotipus sustiprinti.

Išdalykite mokiniams karikatūras (mokomoji priemonė Nr. 13) ir paprašykite jų apsvarstyti šiuos klausimus:

- Ką, jų nuomone, savo laiku buvo siekiama perteikti šiomis karikatūromis?
- Kokį poveikį šios karikatūros galėjo padaryti jas mačiusiems žmonėms?
- Kaip tokių karikatūrų platinimas galėjo paveikti migrantus?

Baigdami paprašykite mokinių sukurti plakatą prieš diskriminaciją, kurį būtų galima iškabinti viešosiose erdvėse, siekiant padėti visuomenei geriau suprasti sunkią migrantų padėtį ir žvelgti į juos pozityviau.